

Dunărea la debite scăzute: Date, Context și Acțiuni

Pe scurt: Ce se întâmplă?

Dunărea înregistrează niveluri ale apei excepțional de scăzute pe porțiuni întinse ale cursului său. O evaluare elaborată de Asociația Internațională pentru Cercetarea Dunării (IAD) subliniază gravitatea situației – în contextual analizelor din lucrările științifice prezentate la cea de-a 46-a Conferință IAD.

Figura 1 evidențiază faptul că **96% din secțiunile evaluate ale fluviului Dunărea înregistrează debite scăzute, în timp ce 80% dintre acestea se apropie de niveluri înregistrate minime record.**

Ce ne spune acest lucru?

Nivelul scăzut al apei nu este doar o problemă locală, vizibilă la un singur indicator de nivel. Acesta reflectă disponibilitatea, circulația, retenția și utilizarea apei în întregul bazin hidrografic al Dunării, precum și degradarea ecosistemelor, creând condiții favorabile pentru răspândirea speciilor alogene invazive și contribuind la declinul biodiversității acvatice și a zonelor umede.

Care este întrebarea centrală?

Ce cantitate de apă este disponibilă în întregul bazin, când devine disponibilă, unde este stocată sau utilizată și cum poate bazinul să facă față mai bine perioadelor de deficit de apă?

Ce propune IAD?

O abordare la nivelul întregului bazin care combină retenția apei, refacerea râurilor și a zonelor inundabile, gestionarea îmbunătățită a sedimentelor, reducerea presiunilor poluante, monitorizarea și prognoza mai eficiente, utilizarea coordonată a apei și o cooperare transnațională consolidate la nivelul întregului bazin.

1. Cât de scăzut este nivelul Dunării?

Figura 1 indică faptul că situația actuală de debit scăzut cuprinde porțiuni extinse ale sistemului hidrografic al Dunării, comparând debitele din iulie 2026 cu condițiile istorice specifice lunii iulie din perioada de referință 1981-2010:

- **96%** din secțiunile evaluate ale fluviului Dunărea înregistrează debite scăzute.
- **80%** se apropie de niveluri minime record.
- Situația afectează sistemul fluvial, de la cursul superior și afluenții Dunării până la Dunărea inferioară și Delta Dunării.

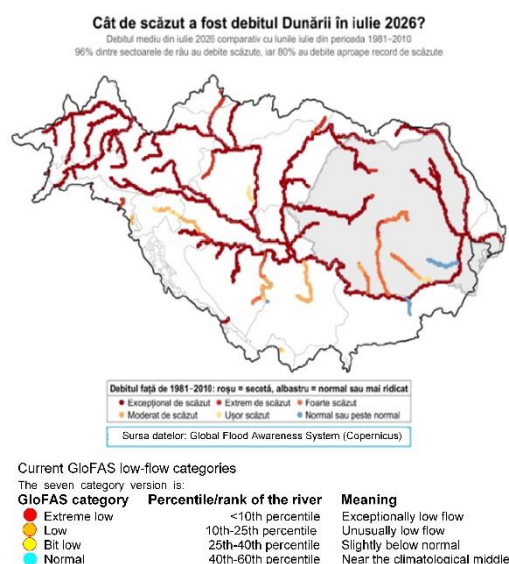

Figure 1: Cât de scăzut a fost debitul Dunării în iulie 2026?

Figura compară debitul mediu din iulie 2026 cu debitele din luna iulie înregistrate în perioada 1981-2010.

Scara cromatică în șase trepte indică cursurile de apă, de la debite extrem de scăzute (roșu) până la debite apropiate de media climatologică (albastru) și intermediar (galben).

Prin curtoazia: Dr. Monica Ioniță, AWI Bremerhaven, Germany.

2. De ce reprezintă nivelul scăzut al apei o problemă la nivelul întregului bazin?

Nivelul apei unui râu într-un anumit punct este rezultatul proceselor care au loc în întregul său bazin de recepție din amonte.

Disponibilitatea apei este influențată de:

- precipitații și distribuția sezonieră a acestora;
- apa reținută în soluri, zone umede, lunci și peisaje;
- interacțiunile dintre apele subterane și cele de suprafață;
- utilizarea apei în agricultură și în alte sectoare;
- morfologia râurilor și procesele legate de sedimente;
- conexiunile dintre râuri, lunci și zone umede;
- poluare și alte presiuni care afectează ecosistemele acvatice și biodiversitatea, favorizând instalarea și răspândirea speciilor invazive;;
- capacitatea de monitorizare, prognoză și coordonare a resurselor de apă.

Prin urmare, IAD susține că nivelurile scăzute ale apei nu ar trebui tratate exclusiv ca o problemă de navigație, de secetă, de agricultură sau de ecologie. Este o problemă a **bazinului hidrografic al Dunării** care necesită un răspuns integrat.

3. Ce înseamnă un bazin al Dunării mai rezilient la problemele legate de apă?

Un bazin rezilient al Dunării ar trebui să fie capabil să:

- **rețină apa în ecosistemele bazinului atunci când aceasta este din abundență;**
- mențină legăturile dintre **râuri, lunci și zonele umede;**
- aibă o gestionare **integrată a apelor subterane și de suprafață;**
- permită funcționarea morfologiei fluviale și a **proceselor legate de sedimente;**
- **reducă poluarea** și alte presiuni;
- **mențină conectivitatea habitatelor acvatice;**
- ofere **ecosistemelor suficient spațiu** pentru adaptare;
- aibă o **utilizare a apei coordonată** între diverse sectoare;
- aibă o **monitorizare** și o **prognoză hidrologică** îmbunătățită;
- aibă o cooperare între țări înainte ca deficitul de apă să devină o sursă de conflict.

Prin urmare, obiectivul **nu este pur și simplu acela de a aduce mai multă apă în albia râului**. Scopul este îmbunătățirea capacității întregului bazin de a reține apa și de a permite gestionarea acesteia, astfel încât râurile și ecosistemele să poată rezista mai bine perioadelor de deficit.

4. Ce acțiuni propune IAD?

Retenția apei

- **Reținerea unei cantități mai mari de apă în ecosistemele bazinului** atunci când aceasta este disponibilă, în special în perioadele de surplus. Aceasta include retenția activă a apei la nivelul ecosistemelor din întregul bazin al Dunării, în special în perioadele sezoniere caracterizate prin abundență de apă.

Restaurarea fluviului Dunărea și a luncii acestuia

- **Restabilirea conexiunii dintre râurile tributare, câmpiile inundabile și zonele umede,** menținerea conectivității habitatelor acvatice și reconectarea câmpiilor inundabile ale Dunării, atât pentru asigurarea alimentării cu apă a acestor zone, cât și pentru a crea spațiu pentru viiturile de amploare mai mare preconizate.
- **Restabilirea morfologiei râurilor și, acolo unde este cazul, reintroducerea meandrelor,** astfel încât procesele naturale fluviale și cele legate de sedimente să poată funcționa.

Gestionarea sedimentelor

- **Îmbunătățirea gestionării sedimentelor**, în special acolo unde albiile râurilor au devenit excesiv de adânci, iar râurile funcționează tot mai mult ca niște canale de drenaj. De asemenea, IAD recomandă evitarea dragajelor inutile pe timpul verii, care pot accentua turbiditatea, pot contribui la mortalitatea piscicolă și pot altera și mai mult procesele fluviale.

Calitatea apei

- **Reducerea cantității de ape uzate, poluanți, căldură și a altor presiuni** care ajung în Dunăre și afluenții acesteia. Menținerea curățeniei râului face parte din conservarea rezilienței sale ecologice în perioadele cu debit scăzut.

Utilizarea apei

- **Menținerea apei Dunării în albia fluviului**, evitând utilizările inefficiente ale acesteia, inclusiv irigarea agricolă inefficientă prin aspersiune. Utilizarea apei trebuie coordonată la nivelul sectoarelor și al întregului bazin.

Restaurare la scară largă

- **Extinderea proiectelor locale de restaurare încununate de succes**, astfel încât acțiunile de restaurare să acopere o parte semnificativă a bazinului Dunării. De asemenea, IAD solicită **armonizarea ritmului de restaurare între statele membre ale UE și țările candidate** din bazinul Dunării.

Monitoring și prognoză

- **Îmbunătățirea monitorizării și prognozei hidrologice** pentru a furniza informații mai bune în vederea gestionării resurselor de apă și a acțiunilor timpurii.

Cooperare și guvernare

- **Promovarea gestionării integrate a apei, bazate pe dovezi și cu implicarea părților interesate** și consolidarea cooperării în întregul bazin al Dunării. Scopul este de a aborda problema deficitului de apă înainte ca aceasta să devină o sursă de conflicte. Nici o țară nu poate gestiona singură situația nivelurilor scăzute ale apei; Dunărea necesită o acțiune coordonată, dincolo de frontiere.

5. Care este fundamentul științific?

Recomandările se bazează pe contribuțiile științifice prezentate în cadrul celei de-a **46-a Conferințe IAD** din 2026, desfășurată la Baja, Ungaria, în perioada **10-13 august 2026**.

Tema centrală a fost:

“The Socio-Ecological Future of the Danube: Integrating Riverine and Terrestrial Systems for a Sustainable Danube/Viitorul socio-ecologic al Dunării: Integrarea sistemelor fluviale și terestre pentru o Dunăre sustenabilă.” Conferința a abordat legăturile dintre sistemele fluviale și cele terestre prin cercetări privind:

- modificări antropice;
- monitorizarea speciilor și habitatelor acvatice;
- arii protejate și conservarea biodiversității;
- impactele schimbărilor climatice;
- gestionarea integrată a resurselor de apă.

Programul conferinței a reunit cercetători și practicieni care își desfășoară activitatea în diverse zone ale bazinului Dunării. Conferința a fost organizată de Asociația Internațională pentru Cercetarea Dunării, împreună cu Facultatea de Științe ale Apelor din cadrul Universității Ludovika de Serviciu Public din Baja, Ungaria.

Volumul de rezumate din 2026 (DOI 10.36250/01379) este publicat de Ludovika University Press și este disponibil prin intermediul depozitului digital al Bibliotecii Academiei.

6. Contribuții științifice selectate care stau la baza documentului de fundamentare

Următoarele contribuții selectate din volumul de rezumate sunt deosebit de relevante pentru aspectele abordate în acest document de fundamentare:

1. Nagavciuc, V. & Ionita, M. - *From Tree Rings to Gauging Stations: A 250-year Perspective on Lower Danube Streamflow Variability and Its Large-Scale Drivers.*
2. Kozma, Z. et al. - *Scenario Modelling of Future Water Balance in a Transboundary Basin: Potential and Limitations from the Tisza Pilot Basin within the Danube Water Balance Project.*
3. Honti, M. - *New Challenges of River and Landscape Management in the Middle Danube Basin.*
4. Nguyễn, V.Đ.T. et al. - *Hydrological Connectivity Mediates Water Quality and Deep-Water Anoxia in Tisza River Oxbow Lakes.*
5. Bürgés, J. et al. - *Lateral Hydrological Connectivity is the Main Driver of Macroinvertebrate Communities in a Natural Floodplain along the Danube River.*
6. Pöpl, R. & Recinos, S. - *Modelling Long-Term Riverscape Evolution in the Danube Floodplain National Park (Austria) – Effects of Internal and External Perturbations.*
7. Zsuffa, I. - *Revitalisation of the Danube Main Channel in the Szigetköz.*
8. Kováč, V. - *A Bitter-Sweet Story of the Old Main Channel of the Danube.*
9. Hupalo, O. et al. - *The Kilia Delta of the Danube River as a Key Transit Zone for Migratory Fish Species.*
10. Feng, K. et al. - *Hydrological Connectivity Governs Functional Trait Patterns and Metacommunity Assembly in Danube River–Floodplain Fish Communities.*
11. Adamescu, M. et al. - *The Danube Restoration Hub: A Digital-Twin Decision-Support Environment for Wetland Reconstruction in the Danube Basin.*
12. Kovács, Á. & Missamou, R.A. - *From Early Warning to Water Diplomacy: Preventing Water Allocation Conflicts in the Danube Basin.*
13. Erős, T. - *Conservation and Restoration Planning for Freshwater Biodiversity in the Danube Basin within and beyond Protected Areas.*

7. Informații cheie despre cea de-a 46-a Conferință a IAD

Conferință: a 46-a Conferință IAD 2026 **Localizare:** Baja, Ungaria **Date:** 10–13 August 2026

Temă: *The Socio-Ecological Future of the Danube: Integrating Riverine and Terrestrial Systems for a Sustainable Danube/Viitorul socio-ecologic al Dunării: Integrarea sistemelor fluviale și terestre pentru o Dunăre sustenabilă.*

Focus: The relationship between riverine and terrestrial systems and integrated approaches to a sustainable Danube/Viitorul socio-ecologic al Dunării: Integrarea sistemelor fluviale și terestre pentru o Dunăre sustenabilă.

Conferința a avut loc la Facultatea de Științe ale Apelor din cadrul Universității de Servicii Publice Ludovika. Evenimentul a marcat, de asemenea, **cea de-a 70-a aniversare a IAD**, înființat în 1956.

8. Scurt rezumat

Mesajul central al IAD este că **problema nivelului scăzut al apelor Dunării nu poate fi soluționată acționând doar asupra albiei fluviului**: bazinul trebuie să rețină apă atunci când aceasta este din abundență, să restabilească legăturile dintre râuri și bazinele lor, să utilizeze apa cu mai multă grijă, să îmbunătățească cunoașterea și prognoza și să gestioneze resursa comună în spirit de cooperare, dincolo de frontiere.

Source

International Association for Danube Research (IAD) (2026). *46th IAD Conference 2026 — Book of Abstracts*. Baja, Hungary, 10–13 August 2026. DOI 10.36250/01379.

Contact pentru presă:

International Association for Danube Research (IAD), <https://www.danube-iad.eu/>

Secretară generală a IAD, Dr. Katrin Teubner, katrin.teubner@univie.ac.at, +43-(0)650-5965299
Austria

Galerie foto:

Niveluri excepțional de scăzute ale apei, Parcul Național Dunăre-Drava (Duna-Dráva), Ungaria

Fotografii 1 și 2: Cursul principal al Dunării la niveluri scăzute ale apei lângă Baja (1, stânga); deplasare pe teren în Parcul Național Gemenc în timpul celei de-a 46-a conferințe IAD (2, dreapta). Ambele fotografii au fost făcute în Ungaria, în timpul conferinței.

Fotografii 3 și 4: Parcul Național Gemenc, brațe secundare ale luncii reduse la câțiva centimetri (3, stânga); pădure de luncă cu bălți în curs de uscare și mici acumulări de apă (4, dreapta).

Fotografii 5–7: Biota acvatică nu poate scăpa de efectele secării brațelor laterale ale luncilor inundabile, incluzând atât speciile native, cât și pe cele invazive. Crapul sălbatic comun (*Cyprinus carpio*), specie nativă, și somnul pitic negru nord-american (*Ameiurus melas*), specie invazivă (5, stânga); detaliu al acestui pește invaziv (6, centru); scoica de iaz chinezească invazivă (*Sinanodonta woodiana*) (7, dreapta). Printre plantele acvatice native se numără castana de apă europeană (*Trapa natans*) (5, stânga) și feriga plutitoare (*Salvinia natans*) (6, centru); ambele sunt prezentate uscate în fotografia 7. Toate fotografiile au fost realizate în Parcul Național Dunărea–Drava (Duna-Dráva), Ungaria.

Fotografii 8 și 9: Seceta care afectează fluviul Dunărea și pădurile de luncă din Parcul Național Gemenc nu doar că restrânge habitatul organismelor acvatice, ci are și implicații grave asupra activităților umane strâns legate de tradițiile și modurile de viață locale, inclusive pescuitul.

Fotografii 10–13: Semne de stress hidrologic, de „toamnă timpurie” în timpul verii, la arborii din pădurea de luncă (10, stânga sus). Pe locurile cu umiditate mai mare a solului, plopul alb (*Populus alba*), o component naturală a pădurilor de câmpie inundabilă de rășinoase, poate încă persista (11, dreapta sus). Frunzele ofilite de corn (*Cornus* spp.) din prim-plan indică clar stresul hidrologic în pădurea de luncă; în fundal se observă o plantație de nuc negru (*Juglans nigra*) (12, stânga jos). Plantarea nukului negru (*Juglans nigra*) în vederea asigurării rezilienței la schimbările climatice face parte din procesul de adaptare la climă, însă nu poate înlocui ecosistemul natural de pădure de luncă cu esențe moi (13, dreapta jos). Toate fotografiile: Parcul Național Dunăre-Drava (Duna-Dráva).

Fotografii © IAD: Fotografiile pot fi utilizate gratuit în materiale editoriale și de presă legate de acest comunicat IAD. Vă rugăm să păstrați mențiunea sursei foto (IAD).